

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΟΠΑΕ

ΠΡΟΣ:

Αυτοτελές Γραφείο Υπεύθυνου Προστασίας ΕΟΠΑΕ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Διοικητικό Συμβούλιο ΕΟΠΑΕ

Διεύθυνση Έρευνας, Υποστήριξης και Τεκμηρίωσης ΕΟΠΑΕ

Διεύθυνση Θεραπευτικών Προγραμμάτων Σωματικής Αποτοξίνωσης & Απεξάρτησης ΕΟΠΑΕ

Διεύθυνση Θεραπευτικών - Φαρμακευτικών Προγραμμάτων ΕΟΠΑΕ

Διεύθυνση Θεραπευτικών Προγραμμάτων Σωφρονιστικών Καταστημάτων ΕΟΠΑΕ

Διεύθυνση Κοινωνικής Επανάταξης & Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ΕΟΠΑΕ

Διεύθυνση Προγραμμάτων Άμεσης Πρόσβασης & Μείωσης Βλάβης ΕΟΠΑΕ

Αυτοτελές Τμήμα Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών ΕΟΠΑΕ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ:

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

ΘΕΜΑ: Αίτημα ενημέρωσης και λήψης μέτρων σχετικά με τη συμμόρφωση του ΕΟΠΑΕ με το πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων

Αξιότιμε κύριε Φωτσεινέ,

Λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων (ΓΚΠΔ και Ν. 4624/2019), φαίνεται ότι η πρακτική εφαρμογή στον ΕΟΠΑΕ εγείρει ζητήματα συμμόρφωσης που απαιτούν περαιτέρω αποσαφήνιση, ενδεχομένως κανονιστική ρύθμιση σε επίπεδο Οργανισμού, αλλά και ενέργειες για συγκεκριμένα σχετικά περιστατικά.

Ειδικότερα:

- 1. Γίνεται ευρεία χρήση των email για τη διακίνηση προσωπικών δεδομένων των ληπτών υπηρεσιών, κάτι που εγείρει ζητήματα ως προς την ασφάλεια της επεξεργασίας.**

Σύμφωνα με το άρθρο 32 ΓΚΠΔ, η επιλογή μέσων και τρόπων διακίνησης δεδομένων πρέπει να βασίζεται σε τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου και στην εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων.

Ως εκ τούτου, η χρήση υπηρεσιακού email δεν δύναται να θεωρείται εκ προοιμίου επαρκής για κάθε περίπτωση, ιδίως όταν πρόκειται για δεδομένα υγείας, χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση του επιπέδου κινδύνου και των απαιτούμενων μέτρων προστασίας. Η, από λάθος ή παρανόηση, αποστολή σε μη εξουσιοδοτημένο αποδέκτη, οι προωθήσεις χωρίς έλεγχο, η διατήρηση στα εισερχόμενα του αποδέκτη χωρίς χρονικό περιορισμό κ.α. είναι πραγματικοί κίνδυνοι, οι οποίοι δεν μπορούν να παραβλέπονται.

2. Δεν τίθεται κανένας περιορισμός πρόσβασης ως προς τους αποδέκτες.

Η εσωτερική διακίνηση δεδομένων δεν αναιρεί την υποχρέωση αυστηρού καθορισμού των εξουσιοδοτημένων αποδεκτών.

Καθίσταται συνεπώς αναγκαίο να προσδιοριστεί με σαφήνεια ποια φυσικά πρόσωπα ή οργανωτικές μονάδες έχουν δικαίωμα πρόσβασης ανά κατηγορία δεδομένων και υπό ποιες προϋποθέσεις, προς αποφυγή υπερβολικής ή μη αναγκαίας κοινολόγησης. Δεν είναι δυνατόν όλοι οι εργαζόμενοι να θεωρούνται εξουσιοδοτημένοι αποδέκτες, ούτε ο κάθε εργαζόμενος να αποστέλλει στοιχεία που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα σε οποιονδήποτε από τον Οργανισμό τα ζητάει.

3. Δεν τηρείται η αρχή της ελαχιστοποίησης, καθώς ζητούνται επανειλημμένως πολλά στοιχεία που περιέχουν προσωπικά δεδομένα, η διακίνηση των οποίων δεν δικαιολογείται από κάποιο σκοπό.

Επιβάλλεται συνεπώς η ύπαρξη συγκεκριμένων οδηγιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι διακινούνται αποκλειστικά τα απολύτως αναγκαία δεδομένα για τον εκάστοτε σκοπό.

Η απουσία σαφών και ενιαίων εσωτερικών οδηγιών για την επεξεργασία και διακίνηση προσωπικών δεδομένων μέσω email ή Πληροφοριακού Συστήματος ενδέχεται να οδηγήσει σε αποκλίσεις πρακτικών μεταξύ δομών ή εργαζομένων και, κατ' επέκταση, σε αδυναμία τεκμηρίωσης συμμόρφωσης.

Επιπλέον, πολλοί εργαζόμενοι διαμαρτύρονται ότι συχνά και αιφνιδίως, καλούνται να αποστείλουν μέσω email, με πιεστικό χρονικό περιθώριο, μία σειρά στοιχείων με προσωπικά δεδομένα, είτε στις Διευθύνσεις τους για να τα επεξεργαστούν και να σταλούν στον Πρόεδρο του ΔΣ ΕΟΠΑΕ, είτε απευθείας στον Πρόεδρο. Το περιθώριο αυτό μπορεί να είναι ακόμα και 2-3 ώρες και οι εργαζόμενοι πρέπει να βρουν χρόνο ανάμεσα στις υποχρεώσεις που επιβάλει το θεραπευτικό τους έργο. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι κάτι τέτοιο, εκτός των άλλων, αυξάνει τους κινδύνους λανθασμένων ενεργειών χωρίς καν να επιβάλλεται από κάποια έκτακτη ανάγκη.

Ακόμα, παρατηρείται πρακτική παράλληλης και επαναλαμβανόμενης τήρησης και διακίνησης των ίδιων ή συναφών δεδομένων σε διαφορετικά μέσα και μορφές (καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα, τήρηση έγγραφων αρχείων, αποστολή μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας κλπ). Η πρακτική αυτή, πέρα από το ότι στερεί πολύ χρόνο από το θεραπευτικό έργο, κάτι που δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας επιστολής, δημιουργεί προβληματισμούς ως προς τον έλεγχο των σημείων πρόσβασης και των αποδεκτών, την αύξηση του κινδύνου μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και τη δυσχέρεια εφαρμογής των αρχών του περιορισμού του σκοπού και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

Στην περίπτωση μάλιστα των δομών του Ηρακλείου Κρήτης, οι οποίες κατά δήλωση του Προέδρου «τέθηκαν υπό αυστηρή εποπτεία», την «εποπτεία» αυτή ασκεί ο ίδιος ο Πρόεδρος με τον τρόπο που περιγράφηκε προηγουμένως: Απαιτεί από τους εργαζόμενους να του στέλνουν άμεσα με email όποτε το ζητάει, μία σειρά δεδομένων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα και ευαίσθητες θεραπευτικές πληροφορίες.

Δεν έχει καταστεί γνωστή στους εργαζόμενους η συγκεκριμένη υπηρεσιακή αναγκαιότητα, η νομική βάση και η έκταση της πρόσβασης στα συγκεκριμένα δεδομένα. Πολύ περισσότερο όταν αυτά διακινούνται ταυτόχρονα σε μία λίστα αποδεκτών της επιλογής του, χωρίς να είναι γνωστό αν πρόκειται για εξουσιοδοτημένα άτομα και για ποιο συγκεκριμένο σκοπό. Τις ανησυχίες μας εντείνει το γεγονός ότι σε αυτές τις λίστες αποδεκτών δεν περιέχονται μόνο υπηρεσιακές ηλεκτρονικές διευθύνσεις, αλλά και προσωπικές.

Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε το φαινόμενο ο πρόεδρος ΕΟΠΑΕ «εκ παραδρομής», όπως στη συνέχεια δικαιολόγησε, να εισάγει στην αλληλογραφία και προσωπική (χωρίς την

κατάληξη eopae.gr) ηλεκτρονική διεύθυνση (gmail.com) ατόμου που είναι συνεργάτης του εδώ και λίγους μήνες και, από όσο γνωρίζουμε, δεν είχε εμφανή υπηρεσιακή αρμοδιότητα που να δικαιολογεί την πρόσβαση στα συγκεκριμένα δεδομένα.

Η τυχόν απάντηση ή γνωμάτευση ότι δεν τίθεται κανένα ζήτημα εφόσον τα στοιχεία αποστέλλονται σε εργαζόμενους ή συνεργάτες του Οργανισμού, χωρίς να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα πρόσβασης του συγκεκριμένου παραλήπτη, εγείρει πολλά ερωτηματικά. Η λογική αυτή, θα σχετικοποιούσε τον κίνδυνο κοινοποίησης ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων σε περισσότερες από 2.000 ατομικές διευθύνσεις εργαζομένων και συνεργατών του Οργανισμού, παραβαίνοντας κάθε αρχή περιορισμού σκοπού, ελαχιστοποίησης δεδομένων και εμπιστευτικότητας.

- Με την παρούσα επιστολή, σας καλούμε να μας ενημερώσετε για το τι ενέργειες προβλέπεται να γίνουν σχετικά με τα μέσα και τους τρόπους διακίνησης δεδομένων, τον σαφή καθορισμό της πρόσβασης ανά κατηγορία δεδομένων, την αποφυγή υπερβολικής ή μη αναγκαίας διακίνησης δεδομένων, τη διασφάλιση της διακίνησης των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για καθορισμένο σκοπό.
- Ακόμα, σχετικά με το περιστατικό της εκ παραδρομής προσθήκης προσωπικής ηλεκτρονικής διεύθυνσης συνεργάτη σε λίστα αποστολής ευαίσθητων δεδομένων ληπτών υπηρεσιών, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε εάν το περιστατικό αξιολογήθηκε ως πιθανή παραβίαση προσωπικών δεδομένων, εάν τεκμηριώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 5 του ΓΚΠΔ, ποια ήταν η εκτίμηση κινδύνου που διενεργήθηκε και, εφόσον κρίθηκε ότι δεν απαιτείται γνωστοποίηση στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ποια είναι η σχετική αιτιολόγηση.

Η παρούσα κοινοποιείται και στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα προς ενημέρωσή της, προκειμένου να αξιολογήσει, κατά την κρίση της, εάν συντρέχει λόγος άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Με εκτίμηση,

Για το ΔΣ του Συλλόγου Εργαζομένων ΕΟΠΑΕ

Ο Πρόεδρος, Γιώργος Παπαϊωάννου

Ο Γραμματέας, Δημήτρης Κολοκάθης

